

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Nobilibus Viris Vniuersis magnatibus in Anglia constitutis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

ritatem Ecclesie in vacuum evacuare molitur non acquiescat eidem, verum etiam opportune sedulitatis instantia ipsum a tali proposito retrahatis, non dubitantes ad tempus ei pro defensione iustitie displicere, cum secundum Apostolum si placereis omnibus, Christi famuli non essetis; quoniam hoc pietatis opus vobis ad eius odium non officiet, sed proficiet ad amorem; qui profecto, si quis vestrum in malo foveret eundem, & nunc ipsum exinde viliozem haberet, & cum ad cor redierit usus consilio saniori, vos quidem pro consilij puritate carissimos, eos autem quorum prava modo suggestione seducitur habebit exosos; & sic demum medicinali manu sanatus agnoscat quam dissimilibus studiis morbum suae mentis consilia malignantium aggravaverint & sollicitudinis apostolicae medicamenta sanarint. Nobis quoque, qui circa ipsum medici vices agimus, ad gratiarum actiones assurgat, & medicinae, cuius pridem acerbitatem horruerat, tandem laudabit effectum; recognoscensque quod ipsum sincerissima dilexerimus caritate, satebitur quod quando castigatur qui diligitur, tunc circa ipsum pietas exercetur. Habet enim amor plagas suas, quae dulciores sunt cum amarum inferuntur. Quia ergo ad nostram audientiam est perlatum quod aliqui vestrum in facto venerabilis fratris nostri Cantuariensis Archiepiscopi S. R. E. Cardinalis, in quo non solum Cantuariensis versatur, sed etiam totius Ecclesiae Anglicanae libertas, se tepidos exhibent & remissos, universitatem vestram monemus attentius & hortamur, per apostolica vobis scripta districtè praecipiendo mandantes quatenus in facto ipso, quolibet mundano timore postposito, vos tales exhibere curetis quod per constantiam vestram libertas ecclesiastica defendatur, & cum zelus domus Domini fecerit vos tabescere, caritas ignita per ipsum de persecutoribus eius vos faciat triumphare; sperantes quod Dominus causae suae finem gloriosum imponet; de quo si quidem omnes qui constanter perseveraverint, pariter latibuntur. Nos enim, qui pro iustitia causae hujus, si expediret, certare usque ad mortem nullatenus vitaremus, si qui forsitan, quod non credimus, mandatis nostris contumaci spiritu praesumpserint obviare, sic eorum curabimus praesumptionem corrigere quod terrore ad posteros derivato, talis non transibit insolentia in exemplum, sed eorum correctio terrere poterit universos. Datum Romae

apud sanctum Petrum xiv. Kal. Decembris, anno decimo.

*NOBILIBVS VIRIS VNIVERSIS
magnatibus in Anglia constitutis.*

SI carissimo in Christo filio nostro Iohanni Anglorum illustri Regi fidem debitam observatis, quam Deo, tam nobis noveritis esse gratum. Cum autem ita vos oporteat terreno Regi fideliter adherere ut caelestem nullatenus offendatis, in hoc debet fidelitatis vestrae sinceritas vigilare ut a proposito quod idem Rex contra Deum concepisse videtur, venerabilem fratrem nostrum Cantuariensem Archiepiscopum & in eo commissam sibi Ecclesiam persequendo, fideli eum consilio revocetis, nec permittatis ipsum, quantum in vobis fuerit, consilium abicere pietatis & in consilio impiorum abire, quorum in una die omnes cogitationes peribunt, consilio Domini, quod in vacuum evacuare conantur, in aeternum manente. Sanè cum secundum evangelicam veritatem fervire duobus dominis non possitis, procul dubio vobis expedit ut in eo quod praefatus Rex Deo contrarium sese ponit, nequaquam foveatis eundem, sed timorem divinum praepoentes humano, ipsum cum illis qui sub eius cubito manu adulatrice pulvillos consuunt non palpetis, nec dubitetis ad tempus ei pro causa iustitiae displicere, quoniam hoc pietatis opus vobis ad eius odium non officiet, sed tandem proficiet ad amorem; qui profecto cum ad cor redierit usus consilio saniori, vos quidem pro consilij puritate carissimos, eos autem &c. *ut in alia usque amarum inferuntur.* Quocirca nobilitatem vestram monemus attentius & propensius exhortamur, per apostolica vobis scripta in remissionem peccaminum injungentes, quatinus apud eundem Regem fidelibus persuasionibus & salubribus consiliis insistatis, ut per viam Roboam minime incedendo, consilia maturiora non spernat, sed eos qui caput eius oleo peccatoris impinguant foventes ipsum in malo tamquam adulatores despiciat, & velut corruptores expellat, ac recoleat quod Oza pro eo quod in arcam, devotè quidem, sed indignè, manus extendèrat, à Domino sit percussus, ad ecclesiastica jura manum mittere non praesumat; ne qui regnum Balthasar judicio manus scribentis Mane, thechel, phares inopinabiliter occupari permittit à Persis, ei propter Ecclesiam suam, quam inaniter humiliare disponit, graviter indignetur; sed potius

Epist. 160.
Commodat
eis Regem Angliae, & ut libertatem ecclesiasticam non laedant.

Vide Matth.
Paris. ad an.
1107. & 1108.

recogiter dona Dei, qui eundem in conspectu Regum sua benignitate magnificans, per Ecclesiam Romanam favorem nomen & potentiam suam inter ceteros mundi Principes magnifice dilatavit. Vos igitur, quorum fidem atque prudentiam Regis & regni necessitates debent efficaciter experiri, sic in articulo mali hujus intentioni prefati Regis occurratis fideliter ac prudenter ut non patiamini vos & regnum ejus in illam perturbationem induci a qua, quod absit, de facili nequeat expediri. Nos enim, qui pro justitia causa hujus, si forsitan expediret, certare usque ad mortem nullatenus vitaremus, a defensione libertatis ecclesiasticae manum apostolicam retrahere non disponimus; quae profecto abbreviata non est, immo per Dei gratiam sic extenta quod in quem fuerit ex meritis aggravata spiritualiter & temporaliter, ingens pondus oppressionis inducere valebit in ipsum. Datum Romae apud sanctum Petrum.

LONDONIENSI, ELIENSI,
& Vvignoniensi Episcopis.

NE praetextu libertatis seu etiam privilegij cujuscumque sententiam interdicti quicquam observare recuset, quam pro negotio Cantuariensis Ecclesiae per totam Angliam per vestrae sollicitudinis providentiam mandavimus, si necesse fuerit, promulgari, fraternitati vestrae periterata scripta mandamus & districte praecipimus quatenus si secundum apostolici mandati tenorem sententiam ipsam videritis promulgandam, sublato cujuslibet contradictionis, appellationis, & excusationis difugio, omnes pariter secularium & regularium, Hospitaliariorum & Templariorum, seu etiam quorumcumque religiosorum Ecclesias eadem sententia concludatis. Et quoniam in prioribus litteris de Ecclesiae in Vallia constitutis non fecimus mentionem, volumus & mandamus ut similiter in eas auctoritate praesentium sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo procedatis, cum & ipsae Cantuariensi metropoli sint subiectae. Datum Romae apud sanctum Petrum.

EPISCOPO ET ARCHIDIACONO
Vibetano.

Cum causa quae inter Yconomum monasterij sancti Martini de Monte Viterbiensis ex parte una, F. & R. cives Viterbienses ex altera, super accasamentis quondam Tornampartis & terris de Tom. II.

Rasare ac Salicis, & molendino ubi facta est galcheria, vertebatur, coram nobis fuisset aliquandiu ventilata, nos intellectis rationibus utriusque partis & attestationibus diligenter inspectis, cum constitisset nobis monasterium ipsum in praedictarum rerum venditione ultra dimidium justipretij fuisse deceptum, sententiando decrevimus ut praefati cives aut recepto pretio possessiones restituerent memoratas, aut supplerent quantum constaret legitime venditionis tempore justo pretio defuisse. Cum igitur Abbas & fratres ejusdem loci probare per testes intendant quantum pretij venditionis tempore possessiones fuisse praedictae, praesentium vobis auctoritate mandamus quatenus infra trium mensium spatium recipientes appellatione remota testes quos alterutra partium duxerit producendos, audiat causam, & eandem remittentes ad nos sufficienter instructam, praefigatis partibus terminum competentem in quo nostro se conspectui representent sententiam recepturae. Si vero pars monasterij ad hunc probandum articulum eisdem testes produxerit quos ad alium probandum produxit, vos nihilominus eos recipere procuretis: quoniam aliud est probasse deceptionis excessum, & aliud probare quantitatem valoris. Datum Romae apud sanctum Petrum v. Kal. Decembris anno decimo.

SILVANECTENSI ET
Atrebatensi Episcopis, & Abbati
Latiniacensi.

Cum vota Meldensis Ecclesiae in duas se diviserint partes, quibusdam eligentibus Cantorem Meldensem, aliis autem Abbatem sanctae Genovefae postulantes in pastorem, nos auditis quae fuerunt hinc inde proposita, tam electionem Cantoris quam postulationem Abbatis exigente justitia duximus reprobendam, non propter defectum aut vitium alterutrius personarum, sed propter indiscretum & inordinatum processum contra constitutiones canonicas attentatum. Ne vero Meldensis Ecclesia diutius remaneat pastoris solatio destituta, discretionem vestrae per apostolica scripta praecipiendo mandamus quatenus ad ipsam Ecclesiam accedentes, convocatis Canonicis, singulorum scrutemini voluntates, & si vel totum Capitulum vel major & sanior pars ipsius infra octo dies in personam idoneam, praesertim de ipsa Ecclesia, concordaverit, electionem ipsius, sive sit Subdiaconus, sive Diaconus, sive

M ij

Epist. 163.
De electione
Episcopi Mel-
densis.